O všechny naspořené peníze přijdete! Exministr financí ČR o ekonomické katastrofě a dalších hrůzách, které jsou prý neodvratné

- CZ24 News | 6. září 2020

„Tady je zakládána ekonomická katastrofa. Nad tímto by se měla vést vášnivá diskuse, to je opravdu hrůza!“ Exministr financí Vlastimil Tlustý se pěkně naštval. I když uznává, že cesta do pekla může mít ještě větší sešup, současná ekonomická opatření a jejich vysvětlování premiérem komentuje slovy: ztráta racionality, odporná, hnusná politická propaganda, dluhová vývrtka. Příspěvek pro důchodce je jen do očí bijící část bídy, která je seta. Navíc důchodce už vláda vyděsila koronavirem natolik, že je otázka, zda vůbec půjdou volit. Přidává vzkaz pro ministryni Maláčovou.

Pro XTV jste se vyjadřoval také k jednorázovému příspěvku pro důchodce. Říkáte, že to důchodci stejně zaplatí a my všichni s nimi. Jenže hlavní argument je, že právě senioři doplácejí na zvyšování cen nejvíc, čili důchodcovská inflace roste více než obecná. Takže proč jim nepřilepšit alespoň nějakou částkou?

Na inflaci neboli zvyšování cen doplácejí úplně všichni. Čím má společnost větší spotřebu, tím doplácí víc. Vybírat ve společnosti ty, u kterých má někdo pocit, že se projevuje více, je úplný nesmysl. Vysvětlení, proč to dělá, je jediný, jsou to jeho voliči a chce, aby jich měl co nejvíc.

Zvyšování cen, poplatků atd. vidíme všichni. Jistě, že to všichni zaplatíme, ale proč se vede tak bouřlivá debata právě o příspěvku pro důchodce? Co ty zbývající miliardy? Ty časem zaplatíme taky.

Tak máte samozřejmě pravdu, že jestli se nemýlím a jestli každý měsíc vynakládá vláda 50 mld. na předstírání, že lidi pracují, což není pravda, protože tzv. kuzarbeit není nic jiného než zastírání nezaměstnanosti a ty peníze se posílají do podniků, kde lidé nepracují vůbec nebo málo, tak vůči tomu jsou náklady na jednorázový příspěvek důchodcům nižší. Ale proč se soustřeďuje pozornost právě na to? Protože nákup voličů je tak krásně čitelný. Bije to do očí. Kurzarbeit je také nákup voličů, ale trošku složitější.

Premiér Andrej Babiš odmítá, že by chtěl uplácet voliče a hovoří o „odporné, hnusné kampani proti důchodcům, kdy se někdo snaží vyvolat pocit viny, že jsme se kvůli nim zadlužili“. Podle Babišových slov jsme se zadlužili kvůli tradičním demokratickým stranám. Co vy na to?

Že to je odporná, hnusná, politická propaganda. Ještě hnusnější než nákup voličů. Pokoušet se po sedmi letech, kdy nám tady ujo bačuje, svalovat vinu na kohokoli jiného, je drzost. To není jen nepravda, ale drzost. Do nebe volající. Je to on, kdo tady hospodaří. On je zodpovědný za vše, co se tady děje zejména teď během tzv. koronavirové krize. Vše jde za ním a jeho vládou. Tuhle drzou a sprostou propagandu mu spolkne málokdo. Pro mě to znamená, když takto hovoří, že se necítí komfortně. Když se už vyjadřuje takto šíleně, asi mu to dělá starosti.

Andrej Babiš použil silnou kartu o tom, že si máme důchodců vážit. Připomenul, že to byli

právě důchodci, kteří „od druhé světové války vybudovali naši zemi“. Máme jim být vděční a máme se o ně postarat. Co mezigenerační solidarita?

Proti tomu se nedá nic namítat. Ale navazuje na předchozí, což jsem okomentoval. O tom, že důchodcí mají zásluhy, není řeč. On toho zneužívá.

Guvernér České národní banky Rusnok ironicky poznamenal, že ho těší „jednorázovost“ přispěvku. Prý mohlo být hůř. Mohlo by být hůř?

Vidím to přesně stejně. Nekonečný populismus, který vidíme, by se mohl samozřejmě projevovat mnohem hůř. Cesta do pekla může mít ještě větší sešup. Ale co vidíme, je hodně extrémní.

Čím dál více se ukazuje, co se skrývá pod heslem řídit stát jako firmu. Fungují totálně populisticky. Vidím v krocích následující metodu: Zeptáme se voličů, co chtějí slyšet. Pokud je převládající touha jednoznačná, splníme ji. Cesta rychle do pekla. Takhle se nedá řídit země. Nemůže to skončit jinak než ekonomickým krachem.

Přidám další citaci Andreje Babiše: „Rozpočet pro příští rok je napjatý, tento rok dopadne lépe než schválený deficit 500 miliard. Je tam prostor, nemá to nic společného s volbami“. Budou si všichni pochvalovat, jak se nám dobře daří?

No, to je strašné. Konec racionality. Pan Babiš neustále kritizuje 90. léta a neustále se na tehdejší politiky snaží svalovat, co se mu hodí. Teď jen pro ty, kteří si chtějí a umějí vzpomenout… V druhé polovině 90. let, když se objevil dluh 10 mld. korun, kvůli tomu padala vláda a řešila se krajně složitá situace. Teď si někdo nechá schválit dluh 500 mld., nic nepadá, zdánlivě to vypadá, že je vše v pohodě. A když to bude 498 mld., to bude sláva? Nemám slova. Propaganda dotažená do extrému. Tohle snad nedokázali ani velcí propagandističtí machři a nebudu nikoho jmenovat.

Ministr kultury Lubomír Zaorálek vychází z předpokladu, že senioři hned peníze utratí, což bude dobré pro ekonomiku. „Nízkopříjmové skupiny, okamžitě to, co jim dáte, dávají zpátky do ekonomiky,“ uvedl. Váš komentář?

Všichni dávají většinu toho, co přijmou, do ekonomiky. Nejde o argumentaci proto, že se mají rozdat jednorázově peníze důchodcům.

Česká ekonomika je v hlubokém bahně. Jednak kvůli koronaviru, jednak kvůli zvoleným opatřením vládou. V úterý byla zveřejněna čísla, ze kterých jasně vyplývá, že málokterá ekonomika světa je v tak hlubokém blátě, jako naše. Přitom rozsah koronavirové krize je jinde horší než u nás. Zní otázka, jak ekonomiku z bláta vytáhnout? Chcete-li tahat něco zapadlého v blátě, musíte těm, co tahají, ulevit. Když situaci přirovnám k povozu zapadlého do bláta, který chcete vytáhnout, musíte snížit zátěž, kterou lidé táhnou, to jsou daně, sociální, zdravotní pojištění, všechny možné poplatky. Proč si myslíte, že v sousedním Německu snižují DPH pro období koronakrize? Protože tím sníží zátěž a celé ekonomice pomohou. Ale samozřejmě je nutné snižovat všem, protože dopředu nevíte, kdo je silný tažný kůň, který zabere více než jiný a nikdo si snad nechce hrát na osvíceného diktátora, který říká: Ty jsi ten správný, tobě dáme více ovsa, tak zaber.

Žádná vláda světa nemůže cílenost opatření kvalitně provést. Proto všichni rozumní politici hledají univerzální odlehčení, která se týkají všech a logicky doufají, že velká část společnosti zabere a ekonomiku rozpohybuje. Ale zkuste tuto logiku uplatňovat na jednorázový příspěvek důchodcům. Kritika je naprosto oprávněná, nákup voličů z toho čouhá. Snaží se vše zpětně obhájit. Ale i mezi důchodci bude tolik rozumných lidí, kteří říkají: Ano, vy nám tady jednorázově pomůžete, trochu to pomůže i ekonomice, ale to přece zaplatíme v cenách všeho všichni a ještě ke všemu to budou platit

naše děti a vnuci. Vláda nechce přiznat skutečný stav.

Vůbec nikdo nemluví ani o tom, jak budou narůstat úroky z dluhů. Zaregistroval jsem na facebooku lidi, kteří vážně píšou, že státní dluhy jsou virtuální, neexistují a že to stejně platit nebudou. Z toho je vidět, jak je lživá propaganda úspěšná. Nikdo neříká jednoduchou věc: Jste popletení, myslíte si, že to dluhy nejsou, co se dá dělat. Uvidíte, že to dluhy jsou, a to první, na čem to uvidíte, jsou úroky. Dluh během dvou let vzroste nejméně o padesát procent. Jak to pozoruji, odhaduji, že do konce této vlády, ho tato vláda odborníků, jak si říkají, zvětší na dvojnásobek, to znamená i zdvojnásobení úroků, které jsou už teď ve výši desítek mld.

To není všechno. Když si dlužník začne hodně půjčovat, stává se rizikovější a výše úroků roste. Ještě naroste procentuální sazba.

Teď jsme u toho, co chci říct: Vážená vládo dluhů, z čeho budete úroky všechny příští roky platit? Každý rok se vám objeví ve státním rozpočtu a teď odhadnu: částka 50, nejspíš ale 100 mld., které budete muset poslat bankám na úkor toho, jak jste zem zadlužili. Na úkor čeho to budete dělat? Kde to chcete vzít? To pak budou jednorázové výpadky důchodů? Zkuste si to přepočítat na srozumitelné věci: škola, stadion, kilometry dálnice atd… Místo toho, aby se financovalo toto, tak se budou posílat úroky ze strašidelných dluhů. To je dluhová vývrtka, zrychlující se pád, který se už nedá zastavit. Asi si ti, co vládnou, říkají, že stačí utéct. Tady je zakládána ekonomická katastrofa. Nad tímto by se měla vést vášnivá diskuze, to je opravdu hrůza. Kdyby šlo jen o to, že se jednorázově pošlou peníze důchodcům, řeknu: Čert to vem. Ale je to součást hrůzy, která je seta. Vláda seje bídu. Neustále kritizují vlády předchozí, ale devadesátá léta, to byla setba ještě nedávného blahobytu. Teď se seje bída. Problém je v tom, že reakční doba je dlouhá, mezi zasetím bídy, a tím, než bodlák vyroste, uplyne určitý čas. Toho současní vládcové zneužívají, protože mají voliče, kteří nechápou, že mezi setím a sklizní, v tomto případě sklizní bodláků, je určitá prodleva.

Hovoříte o ekonomické katastrofě. Co tedy podle vás hrozí?

Hyperinflace, pokles životní úrovně. Pokud má někdo něco uspořeno, o všechno přijde. V bance máte sto tisíc korun a představujete si, že to reprezentuje ojeté auto a za půl roku si za to koupíte pár bochníků chleba. Ceny staré zásluhy úplně zlikvidují. Při hyperinflaci příjmy lidí rostou pomaleji než ceny, takže dochází ke snižování životní úrovně. To, co se teď děje, k tomu může vést.

Pojďme to odlehčit. Ministryně Maláčová by problémy vyřešila a zavedla např. bankovní daň. Připomenout můžeme, že už před časem uvedla, že bychom se před bankami „neměli plazit.“ Zdanila by také bohaté. „Čím jste silnější, tím máte více pomáhat.“ Co vy na to?

Tahle paní ministryně má mezi lidem obecným přezdívku Venezuela. Jakoby přebírala moudra od Cháveze. Tím přesně nadchnul venezuelský lid. Jak ti kapitalisti, zahraniční firmy a banky mají spousty peněz. Tak jim nejdřív napaříme velké daně, pak je zabavíme, a když nás nechtějí poslouchat, uděláme z nich státní podniky. Přeskočím vývojové fáze. Pak přijde hlad. Už není komu co brát. Už nikdo nic nevytváří. Všichni, kteří něco vytvářeli, utekli nebo to poschovávali. Takovému vládci nikdo nic dávat nechce. Lid natáhne ruku a řekne, že má taky nárok. A je po všem. Zkrachovalá země. Pan Chávez už ve Venezuele skončil. Já bych řekl: Paní Venezuelo, já ty vaše rady zásadně odmítám. Víme, jak to končí. Končí to naprostým krachem a hladem. Ať si lidé vzpomenou, že socialismus moskevského typu naprosto ekonomicky zkrachoval. My jsme se od toho osvobodili proto, že moskevští vládcové zjistili, že takto nemohou pokračovat, uzavřeli dohody se Západem a my jsme se z toho krachujícího systému vyvlékli. Teď přicházejí dámy Venezuely a říkají: Už si to asi moc nepamatujete, tak si to dáme ještě jednou.

Na závěr. Vás se také týká příspěvek pro seniory…

Ano, já jsem v důchodovém věku. Týká se mě to. Ale, bože, přece se nemůžu radovat z pěti tisíc korun, když vidím, k čemu to povede. Samozřejmě jednorázový příspěvek důchodcům ekonomiku nezruinuje, to jsem se pokoušel vysvětlit. Ale vše ostatní, co dělá tato vláda, ji zruinovat může. A pak musím v této logice odmítat všechny krůčky a kroky, které ke krachu směřují. A tohle je jeden z nich. Říkala jste správně, že jsou i větší. Ano, jsou větší. Kurzarbeit je větší ekonomická katastrofa než příspěvek důchodcům. Ale když nechci krach, musím odmítat všechny krůčky, které směřují k Venezuele.

Ještě poslední otázka. Myslíte si, že tyto kroky pomohou Andreji Babišovi ve volbách?

Vládě se podařilo úspěšně vyděsit voliče koronavirem. Kampaň, kterou z koronaviru udělali, byla založená na panické hrůze. Od března uplatňovali princip: K smrti vyděsit obyvatelstvo a pak je uklidnit tím, že je vláda zachrání. A to se nedaří. Panická hrůza tady je, ale vir je tu dál. Z kampaně od března zůstala hrůza, ale uklidnění se nepodařilo. Vytvoření iluze, že vláda vir zastaví, byl úplný nesmysl a špatná strategie. Asi všichni lékaři a imunologové se shodnou, že šíření viru se dá omezovat, ale ne zastavit. A co z toho vyplývá? Babišovi a spol. hrozí, že důchodci k volbám vůbec nepřijdou, protože jsou vyděšení. Nechtějí chodit do volební místnosti z obavy, že tam mohou něco chytnout. Tito lidé zareagovali tak, že vycházejí na nejnutnější nákupy, mají dobrovolně roušky, prostě se strašně bojí. Obava této vlády podle mě spočívá v tom, že v rámci strachu a paniky, k volbám vůbec nepřijdou. Tak se hledá způsob, jak je mobilizovat. Kdybych byl jejich rádce, doporučil bych, aby vypláceli těch pět tisíc ve volební místnosti. Pak by jim to zafungovalo lépe.